

Nr 204.

Ankom till riksdagens kansli den 5 juni 1930 kl. 12 m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om väckta motioner om möjligheterna att utnyttja statens gruvegendom i Västerbotten.

(3:e och 4:e avd.)

Uti två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 28, inom första kammaren av herr *G. Möller* m. fl. och den andra, nr 73, inom andra kammaren av herr *P. A. Hansson* i Stockholm m. fl., hade hemställts, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående möjligheterna att utnyttja statens gruvegendom i Västerbotten och att Kungl. Maj:t därefter för riksdagen framlägger förslag i ärendet.

I anledning av dessa motioner hade statsutskottet i sitt utlåtande nr 201 anfört och hemställt följande:

»I likhet med motionärerna anser utskottet, att en förnyad utredning rörande de här ifrågakvarande fyndigheterna bör komma till stånd. I främsta rummet synes denna böra avse erhållande av en möjligast uttömmande kännedom rörande malmtillgångarnas sammansättning och brytningsvärde samt angående de med en eventuell drift sammanhängande frågorna om kapitalinvestering, transportförhållanden, avsättningsmöjligheter o. s. v. Vidare synes en plan böra utarbetas angående själva formen för fyndigheternas utnyttjande. I detta sammanhang böra olika vägar undersökas och framför allt det sätt och de villkor utredas, på vilka gruvdriften lämpligast kunde överlämnas åt enskilda. Huruvida det förslag till en anordning av sistnämnda art, som innehölls i Kungl. Maj:ts förslag till 1927 års riksdag, bör i huvudsak följas eller icke, må utredningen visa.

Med åberopande av det anförda vill utskottet på det sätt biträda motionärernas yrkande, att utskottet hemställer, att riksdagen i anledning av herrar Möllers m. fl. och Hanssons i Stockholm m. fl. förevarande motioner, I: 28 och II: 73, må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående brytningsvärdet av statens gruvegendom i Västerbotten, ävensom rörande försättningarna och formen för utnyttjandet av denna egendom, samt att Kungl. Maj:t därefter för riksdagen framlägger förslag i ärendet.»

Vid utskottets utlåtande hade av herr *J. Nilsson* i Malmö m. fl. fogats reservation beträffande motiveringen.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren, med godkännande av utskottets motivering, bifallit vad utskottet sålunda hemställt, medan andra kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring att orden »brytningsvärdet av» uteslutits, varjämte i fråga om motiveringen den ändring vidtagits, att i sista stycket därav den del, som börjar med orden »på vilka gruvdriften» och slutar med orden »må utredningen visa», utbytts mot följande: »genom vilka landets behov av koppar och andra i fyndigheterna förefintliga metaller kan i första hand tillgodoses».

En sammanjämkning av de skiljaktiga beslut, vari kamrarna sålunda stannat, synes kunna ske på sådant sätt, att ur utlåtandet uteslutes, dels i motiveringen den del därav, som börjar med orden »I detta sammanhang» och slutar med orden »må utredningen visa», dels ock i utskottets hemställan orden »brytningsvärdet av».

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må, båda kamrarna med frånträdande av sina förut i ärendet fattade beslut, godkänna följande yttrande och förslag i förevarande fråga:

»I likhet med motionärerna anser utskottet, att en förnyad utredning rörande de här ifrågavarande fyndigheterna bör komma till stånd. I främsta rummet synes denna böra avse erhållande av en möjligast uttömmande kännedom rörande malmtillgångarnas sammansättning och brytningsvärde samt angående de med en eventuell drift sammanhängande frågorna om kapitalinvestering, transportförhållanden, avsättningsmöjligheter o. s. v. Vidare synes en plan böra utarbetas angående själva formen för fyndigheternas utnyttjande.

Med åberopande av det anförda vill utskottet på det sätt biträda motionärernas yrkande, att utskottet hemställer,

att riksdagen i anledning av herrar Möllers m. fl. och Hanssons i Stockholm m. fl. förevarande motioner, I: 28 och II: 73, må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående statens gruvegendom i Västerbotten, ävensom rörande förutsättningarna och formen för utnyttjandet av denna egendom, samt att Kungl. Maj:t därefter för riksdagen framlägger förslag i ärendet.»

Stockholm den 5 juni 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.